

biološka degradacija u muzejskim zbirkama

stanje u hrvatskim muzejima

Muzejski
dokumentacijski
centar

Museum
Documentation
Center
Hrvatska

Zagreb

Hrvatska

www.mdc.hr

ž. Iaszlo

mi volimo lažni vanjski sjaj
šminku
izvana gladac iznutra jadac

hm

potemkin?

primjer 2

čuvaonica?

primjer 3

Primjer 4

fotografija se prikazuje ljubaznošću HRZ

crkvena zborka

crkvena zborka

fotografija se prikazuje ljubaznošću HRZ

u čuvaonicama često
imamo zanimljive
situacije

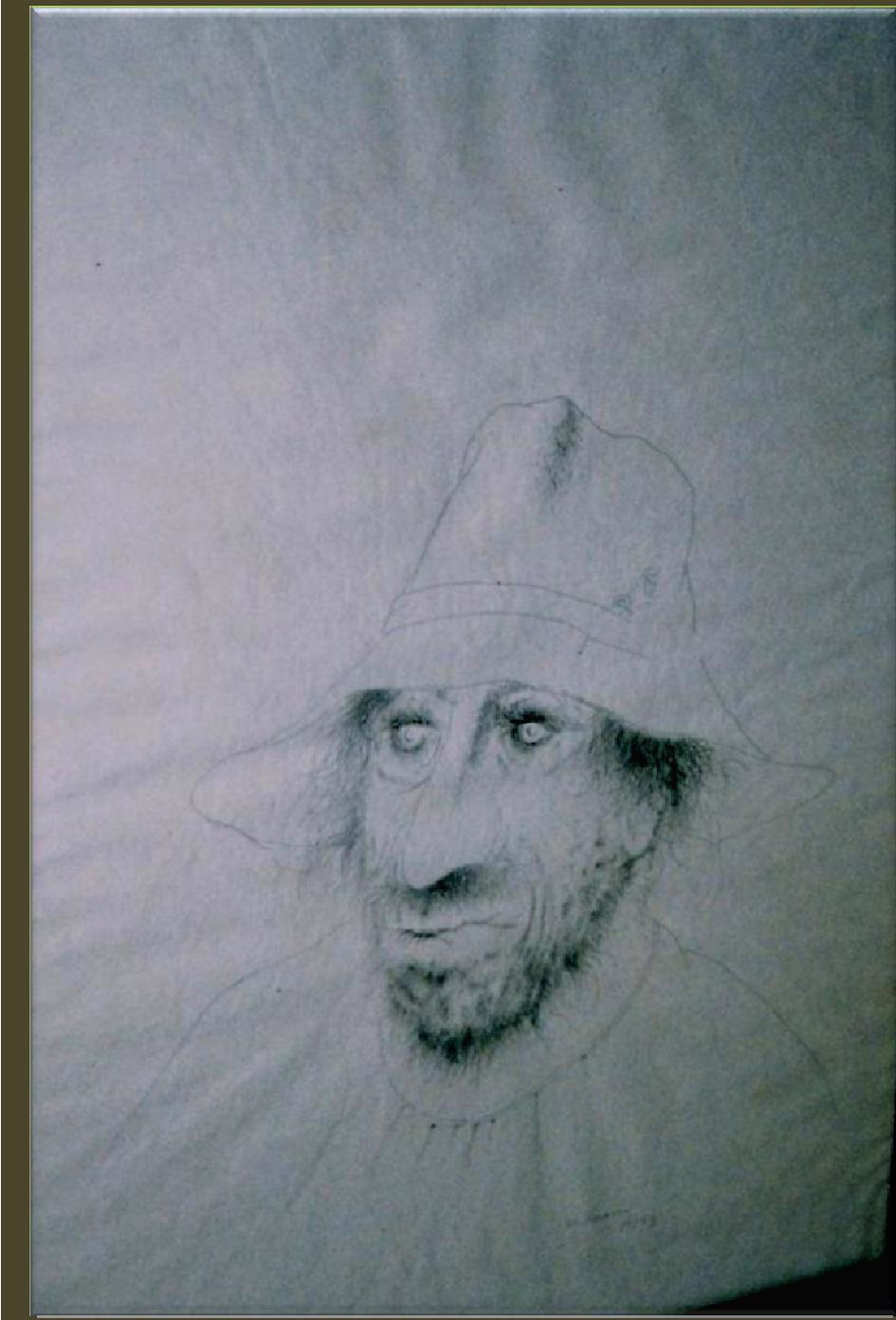
ako imate ovaku situaciju u muzejskoj zgradi...

ili ovakvu...

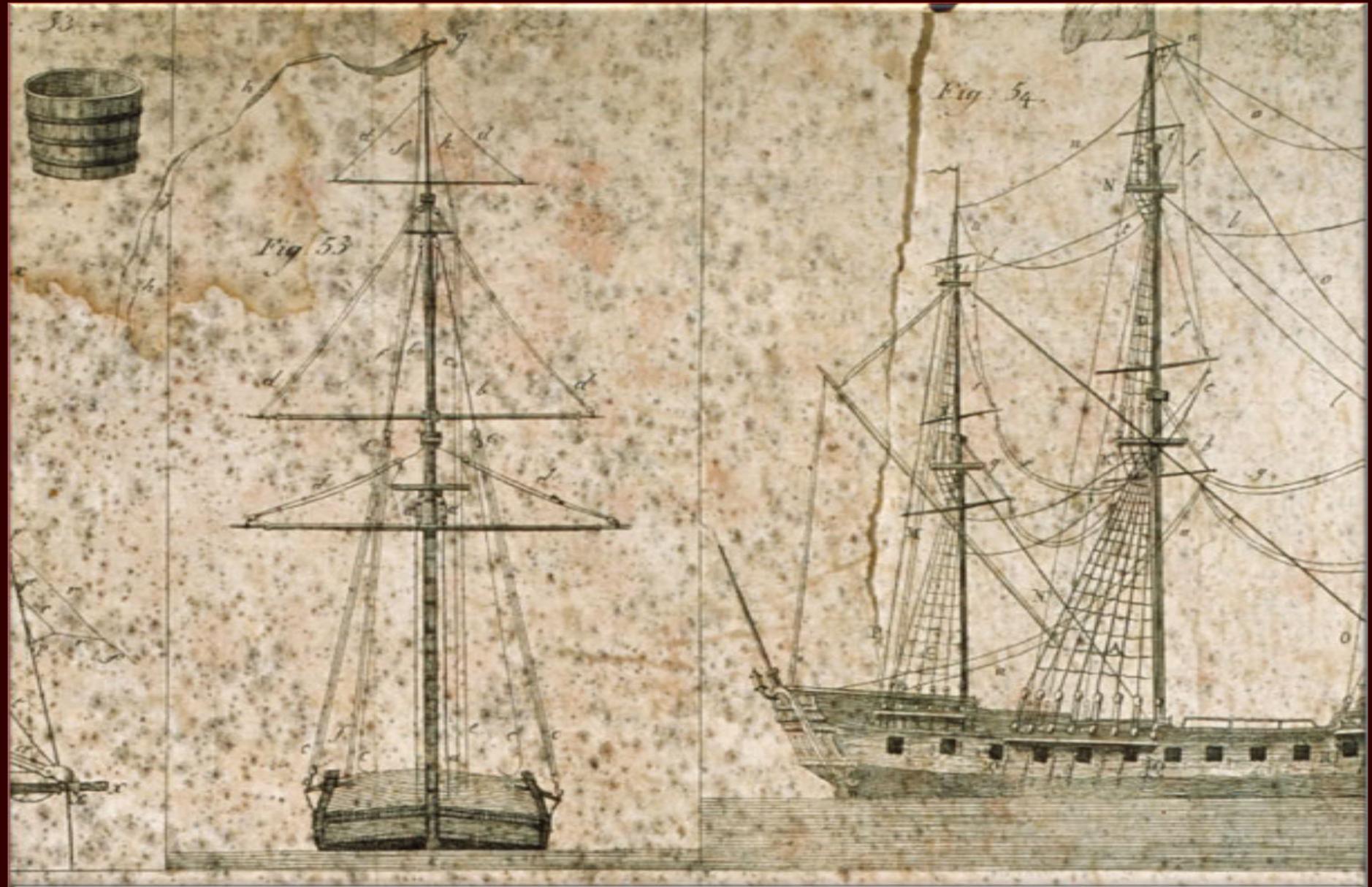
onda ćete imati visoku rv
plijesni, gljivice i pojačanu aktivnost insekata

visoka rv
nabiranje papira
slijede gljivice i
pljesni

plijesan

promjena izgleda umjetnine

na izložbi će bijeli postament završiti ovako

pospješiti će se rad crvotočine

Fotografija: http://www.antikviteti.net/antikviteti-net/wp-content/uploads/2011/02/lipanovic_bioloski.pdf Gljivice, bakterije, crvotočine i termiti kao uzročnici propadanja drva Ivka Lipanović, Jurica Matijević, Dr. sc. Nada Bezić.

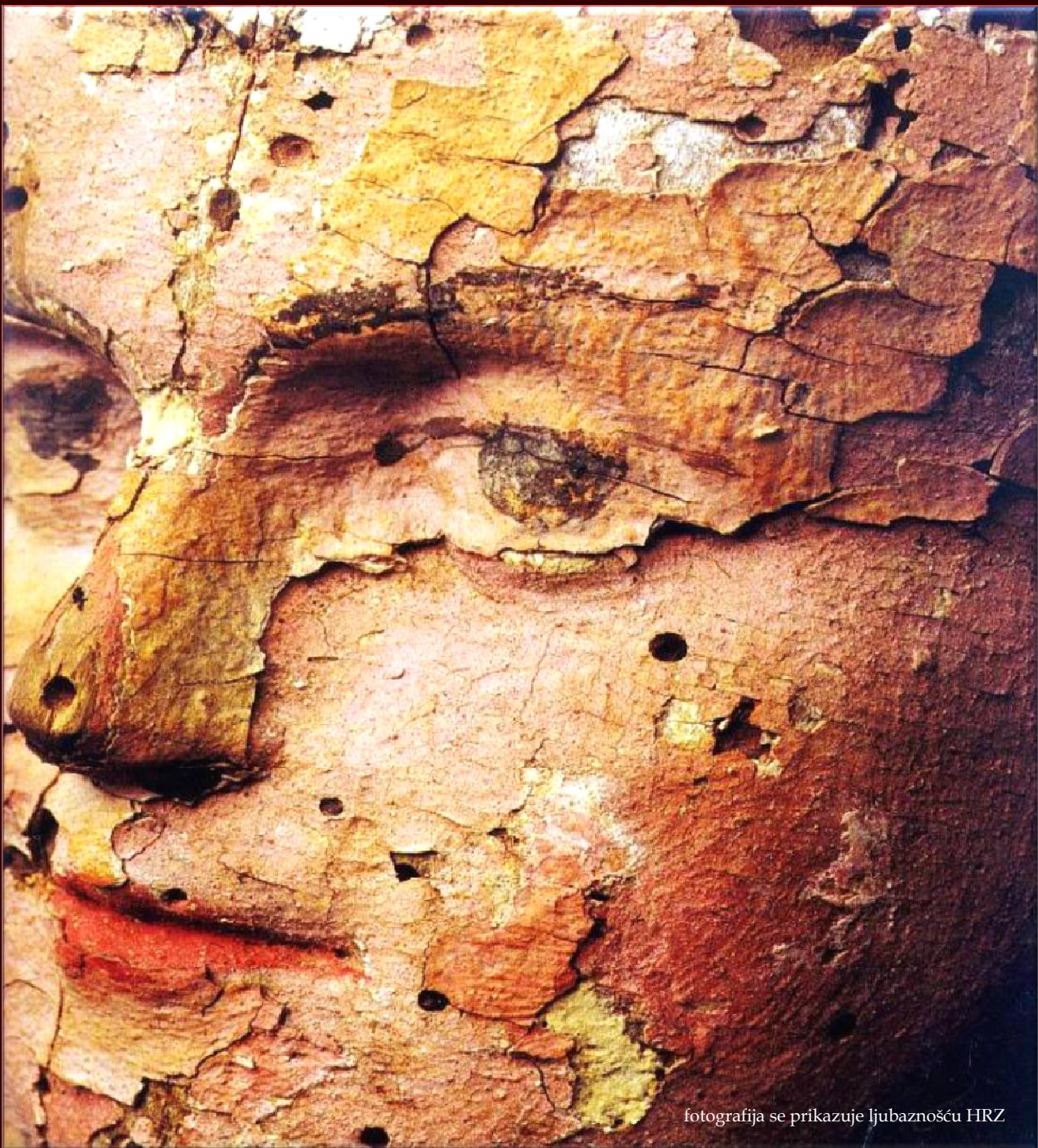
larve će pojačati svoju aktivnost

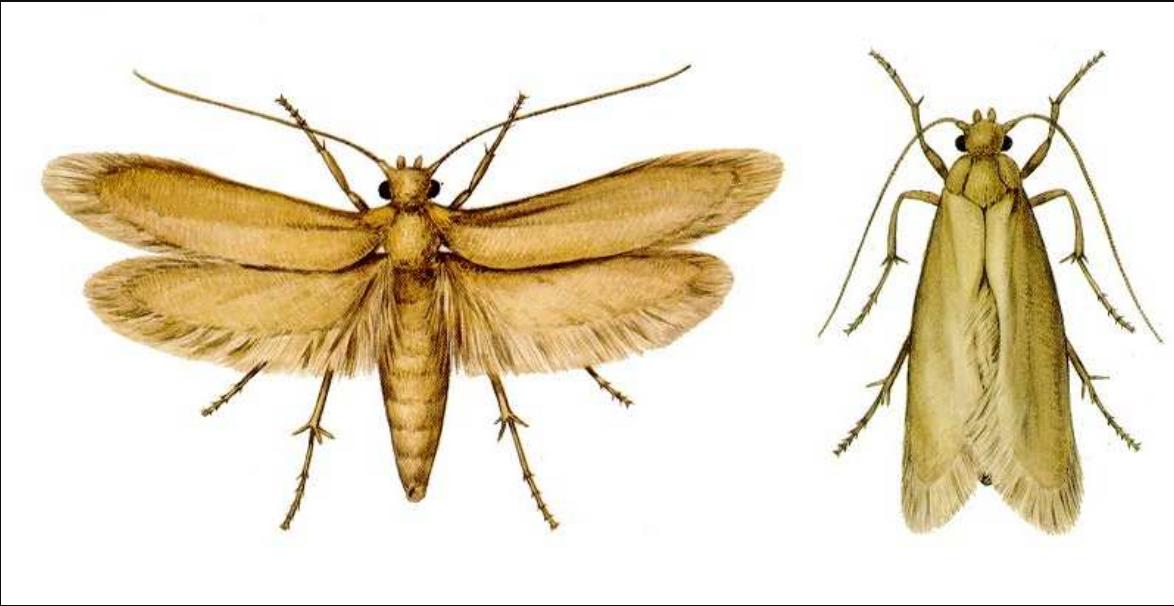
s drastičnim
posljedicama

recept:
 $\frac{1}{2}$ benzina $\frac{1}{2}$ nafte

nije pomoglo
naravno

fotografija se prikazuje ljubaznošću HRZ

drugi
proslavljeni
insekt
moljac

protiv moljaca:

lavanda, duhan, buhač... – mnogo “narodskih” i industrijskih preporuka - efikasnost sumnjiva

kamfor je organski otrov
pesticidi (npr. Biokil) se ne preporučuju – znamo zašto

SVE SU TO OTROVI

tekstil je u aluminijskom kovčegu ostao od rata
miris kamfora osjeti se već na prilaznoj cesti
muzeju ali, naravno, nije pomoglo

ako ovako "čuvate"
tekstil možete
očekivati moljce

ima naravno
ne biste vjerovali
i
pozitivnih primjera

nije svugdje isto

kabinet grafike

obrana od crva, insekata, pljesni...

smrzavanje

smrzavanje traje i nije posve pouzdano - valja ga ponavljati
nužni su oprezi u vezi s krutošću predmeta i rv-om

često se primjenjuje u muzejima - posebno za tekstil

grijanje

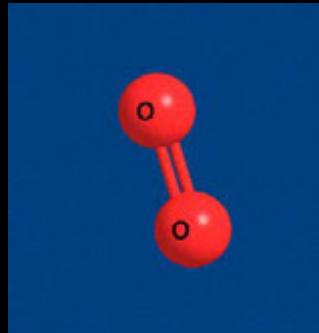
većinu muzejskih predmeta ne smijemo grijati

gotovo nikada se ne primjenjuje u muzejima

dezinsekcija oduzimanjem kisika – anoxia

CO₂, N, Ar...

traje, treba imati tehnologiju, oprezi s >RV
u muzejima se ne primjenjuje

sve 3 metode - neškodljive za ljudе

kamfor

učinkovitost nije dokazana

4 g. ako se proguta = letalna doza

čest u muzejima – posebno za tekstil

xilamon

učinkovitost nije 100%

kancerogen

često se primjenjuje u muzejima za crvotočinu

metil bromid

smrtonosan otrov

samo ovlaštene tvrtke

učinkovitost visoka ali ne 100%

često se koristi u muzejima za crvotočinu

sve 3 metode – vrlo škodljive za ljudе

γ zračenje vrlo opasno ako je izvan kontrole
može se koristiti za papir, drvo, tekstil uz
neke opreze

prednosti potpuno čisti i za ljude neopasan
postupak
u to će nas ovdje uvjeriti
100% efikasno

nedostatak potrebno pakiranje i transport

pa kad se može – zračenje treba koristiti

ministarstvo kulture (rh) je za sve programe muzeja u 2011. izdvojilo 12.336.100,00 kuna = **100%**

za restauratorske poslove oko 2.148.000,00 kuna = **16%**
(ostalo su izložbe, istraživanja i slične stvari)
već taj odnos nije povoljan

za preventivnu zaštitu samo oko 342.000,00 kuna
manje od **3%**
to je strašno

zato ne čudi što su čuvaonice često u lošem stanju
a cijele zbirke zaražene pljesni, alagama i insektima

u ovoj muci nismo jedini

The screenshot shows an Outlook inbox with several emails listed. A specific email from Simon Lambert is highlighted with a red box and circled in red. The subject of the email is "Help us save endangered museum collections in storage! - ICCROM Survey". The body of the email contains the following text:

Museum collections are at serious risk
An estimated 60% of the world's collections in storage are inaccessible and deteriorating rapidly.

You can help us
ICCROM needs your help to collect more information on this topic.

- If you work in a museum, take this survey for the chance to win a one-year subscription to UN magazine:
<http://museumstorage.questionpro.com> (answers are confidential)

icrrrom - re-org (<http://www.re-org.info/en>)

an estimated 60% of the world's collections in storage
are inaccessible and deteriorating rapidly

ni kod nas situacija nije puno drukčija

dobar dio ovog brzog propadanja otpada na gljivice,
plijesni, insekte...

muzeji se bore za opstanak
zato su opravdano ili neopravdano preventivnu
zaštitu stavili u drugi plan

no ne zaboravimo zaštita je naša profesionalna obveza

hitno je potrebna sveobuhvatna akcija

jedna od njih bi mogla biti

ozračivanje crvotočnih drvenih etnografskih predmeta
to bi znatno pomoglo

Muzejski
Muzejni
dokumentacijski
Documentation
center

www.mdc.hr
Zagreb
Hrvatska

ž. Iaszlo

THANK YOU! VERY MUCH!

